

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ (Міненерго)

вул. Хрещатик, 30, м. Київ, 01601, тел.: (044) 531-36-93; 206-38-45
E-mail: kanc@mev.gov.ua, сайт: <http://mre.kmu.gov.ua>, ідентифікаційний код 37552996

На № _____

Інтернет Асоціація України

Міністерство енергетики розглянуло розглянула лист Інтернет Асоціації України від 13.12.2022 № 121/1, надісланий листом Секретаріату Кабінету Міністрів України від 15.12.2022 № 26383/0/2-22, щодо підвищення вартості електричної енергії та в межах компетенції повідомляє.

Відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) до повноважень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі - НКРЕКП, Регулятор), зокрема, належить встановлення (зміна) тарифів на послуги з передачі, розподілу та з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління електричної енергії.

Порядком встановлення (формування) тарифу на послуги з передачі електричної енергії, затвердженим постановою НКРЕКП від 22.04.2019 № 585, та Порядком формування тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, затвердженим постановою НКРЕКП від 22.04.2019 № 586, визначені процедури встановлення та детальні механізми розрахунку тарифів, що регламентують порядок дій та оформлення необхідних документів, зокрема перелік документів, які суб'єкт господарювання повинен надати разом із заявою на встановлення відповідного тарифу, порядок та строки розгляду заяви, та умови, за яких здійснюється встановлення тарифів на послуги з передачі електричної енергії та на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління.

Згідно із частиною другою статті 5 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон про НКРЕКП) органам державної влади, зокрема, забороняється чинити незаконний вплив на процеси державного регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

У зв'язку з цим, питання перегляду тарифів на послуги з передачі та диспетчерського (оперативно-технологічного) управління електроенергії має вирішуватися НКРЕКП в установленому порядку.

Одночасно, відповідно до положень пункту 13 частини першої статті 17 Закону України НКРЕКП для ефективного виконання завдань державного регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг Регулятор, зокрема, встановлює державні регульовані ціни і тарифи на товари (послуги) суб'єктів природних монополій та інших суб'єктів господарювання, що провадять діяльність на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг, якщо відповідні повноваження надані Регулятору, та змінює їх за результатами перевірки або моніторингу.

На вимогу Закону про НКРЕКП, державне регулювання здійснюється Регулятором з метою досягнення балансу інтересів споживачів, суб'єктів

господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, і держави, забезпечення енергетичної безпеки, європейської інтеграції ринків електричної енергії та природного газу України.

Так, на підставі опрацьованих Регулятором документів та додаткових обґрунтувань, наданих НЕК «Укренерго» для встановлення тарифу на послуги з передачі електричної енергії та тарифу на послуги з диспетчерського (оперативнотехнологічного) управління на 2023 рік, з метою забезпечення збалансованої роботи учасників ринку, якнайшвидшого врегулювання проблемних питань фінансової діяльності НЕК «Укренерго», на засіданні НКРЕКП, яке проводилося у формі відкритого слухання 18.11.2022, схвалено проекти рішень про встановлення тарифу на послуги з передачі електричної енергії НЕК «Укренерго» та про встановлення тарифу на послуги з диспетчерського (оперативнотехнологічного) управління НЕК «Укренерго» на 2023 рік.

Схвалені проекти постанов разом з обґрунтувальними матеріалами 18.11.2022 оприлюднено на офіційному вебсайті НКРЕКП у мережі Інтернет для отримання до 28.11.2022 зауважень та пропозицій від фізичних та юридичних осіб. За результатами опрацювання наданих заінтересованими сторонами пропозицій щодо рівнів та структур тарифів НЕК «Укренерго», з урахуванням положень постанови НКРЕКП від 12.07.2022 № 704 «Про врегулювання окремих питань щодо подання на схвалення Інвестиційних програм з передачі/розподілу електричної енергії на 2023 рік» 05.12.2022 НКРЕКП оприлюднила на вебсайті таблиці узагальнених зауважень та пропозицій до проектів постанов, разом з позицією НКРЕКП в частині їх врахування або відхилення.

Одночасно, Регулятором було скориговано складові витрат структур тарифів НЕК «Укренерго», та 21.12.2022 на засіданні НКРЕКП, яке проводилося у формі відкритого слухання, прийнято постанови НКРЕКП № 1788 «Про встановлення тарифу на послуги з передачі електричної енергії НЕК «Укренерго» та № 1789 «Про встановлення тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «Укренерго», які мають діяти з 01.01.2023. Зазначеними рішеннями, з метою обмеження зростання цін для споживачів електричної енергії в умовах воєнного часу, передбачено поетапне підвищення рівнів тарифів на послуги з передачі електричної енергії та послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління.

З урахуванням положень частини шостої статті 72 Закону слід зазначити, що з 01.01.2019 постачання електричної енергії споживачам здійснюється за вільними цінами, крім випадків, встановлених Законом, а саме, постачання електроенергії споживачам постачальниками універсальних послуг та постачальниками «останньої надії».

Таким чином, постачання електричної енергії за вільними цінами здійснюється за домовленістю двох сторін (електропостачальника та споживача) за обраною споживачем комерційною пропозицією та при досягненні згоди щодо усіх істотних умов договору.

Право на отримання універсальних послуг відповідно до статті 58 Закону мають побутові споживачі та малі непобутові споживачі. Згідно з визначенням терміну, наданим у частині першій статті 1 Закону, малий непобутовий споживач – споживач, який не є побутовим споживачем і купує електричну енергію для

власного споживання, електроустановки якого приєднані до електричних мереж з договірною потужністю до 50 кВт.

Відповідно до частини третьої статті 63 Закону постачальник надає універсальні послуги за економічно обґрунтованими, прозорими та недискримінаційними цінами, що формуються ним відповідно до методики (порядку), затвердженої НКРЕКП, та включають, зокрема, ціну купівлі електричної енергії на ринку електричної енергії, ціну (тариф) на послуги постачальника універсальних послуг, ціни (тарифи) на послуги оператора системи передачі та оператора системи розподілу відповідно до укладених договорів про надання відповідних послуг.

Механізм формування цін на електричну енергію для побутових та малих непобутових споживачів під час надання універсальних послуг визначено Порядком формування цін на універсальні послуги, затвердженим постановою НКРЕКП від 05.10.2018 № 1177 (далі – Порядок).

Згідно з пунктом 1.4 Порядку ціна на універсальні послуги включає ціну купівлі електричної енергії на ринку електричної енергії, ціну (тариф) на послуги постачальника універсальних послуг, ціни (тарифи) на послуги оператора системи передачі та оператора системи розподілу на відповідному класі напруги згідно з укладеними договорами про надання послуг та формуються постачальником універсальних послуг щомісячно.

Разом з тим, Законом передбачено, що споживач має право, зокрема змінювати електропостачальника на умовах, визначених Законом та Правилами роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 312 (далі – Правила).

Процедура вибору та зміни електропостачальника електричної енергії здійснюється відповідно до Правил.

Одночасно, на новому ринку електричної енергії, впровадженому з 01.07.2019, споживачі мають право, крім купівлі електроенергії у електропостачальника за договором про постачання електричної енергії за вільними цінами, також купувати електричну енергію за двосторонніми договорами з правом вільного вибору контрагентів та на умовах, що визначаються за домовленістю сторін, та/або на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку.

Таким чином, ціна електричної енергії як товару формується залежно від сегменту ринку, на якому здійснюється її закупівля.

Зазначаємо, що встановлення преференцій з оплати за електричну енергію окремим суб'єктам господарювання може вплинути на фінансові результати постачальників електроенергії, що може призвести до звернення такого постачальника за компенсацією витрат за рахунок державного бюджету.

Водночас статтю 15 Закону України «Про ціни і ціноутворення» встановлено, що Кабінет Міністрів України, органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, які встановили державні регульовані ціни на товари в розмірі, нижчому від економічно обґрунтованого розміру, зобов'язані відшкодувати суб'єктам господарювання різницю між такими розмірами за рахунок коштів відповідних бюджетів.

Разом з тим, в Законі України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» не передбачено бюджетної програми на фінансування видатків на покриття різниці вартості електричної енергії для суб'єктів господарювання у сфері електронних комунікаційних мереж та послуг за рахунок коштів держави.

Окремо слід зазначити, що відповідно до наказу Міністерства енергетики від 13.10.2022 № 357 «Про внесення змін до Методики визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта електроенергетики», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24.11.2022 за № 1463/38799, на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та 90 днів після його припинення або скасування на територіях, які включені до переліку територіальних громад, які розташовані в районах проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні) розмір періодичної плати за доступ до елементів інфраструктури об'єктів електроенергетики з використанням несучої спроможності будівель, споруд і однієї опори зменшено до 1 копійки на місяць та до 10 гривень на місяць на територіях, які не включені до вищезазначеного переліку.

Перший заступник Міністра

Юрій ВЛАСЕНКО